

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ

Кафедра мовознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри мовознавства
«09» лютого 2023 року,
протокол № 7.

Завідувачка кафедри, докторка педагогічних наук,
кандидатка філологічних наук, доцентка

_____ **Ольга НАГОРНА**

«09» лютого 2023 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів ступеня бакалавра
зі спеціальності 035 Філологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

РОЗРОБНИК

Доцентка кафедри мовознавства, кандидатка
педагогічних, доцентка

_____ **Ольга РЕМБАЧ**
«09» лютого 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка

_____ **Тетяна ТЕРЕЩЕНКО**
«09» лютого 2023 року

м. Хмельницький
2023

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр філології. Германські мови та літератури
(переклад включно, перша - англійська)
Спеціальність 035 Філологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
(<https://www.univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/fakultet-upravlinnya-ta-ekonomiky>)**

Назва навчальної дисципліни	ОСНОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
Викладач/ Викладачка	Лекційні, практичні заняття, консультації, залік: Рембач Ольга Олександрівна, кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри мовознавства, доцентка (http://www.univer.km.ua/kafmov)
Контактна інформація та науковий профіль викладача	http://www.univer.km.ua/kafmov olga.ukr@ukr.net Профілі в наукових базах даних: Профіль у соціальних мережах: Facebook ORCID: ID: https://orcid.org/0000-0003-0595-1502
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, вул. Проскурівська, 57, ауд. 213. Рембач Ольга Олександрівна: вівторок з 15.00 до 16.20. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно з затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземними мовами. Фахові компетентності ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
Результати навчання	ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. ПР 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному,

	неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.			
Місце дисципліни в логічній схемі	Вибіркова навчальна дисципліна; курс навчання – 2; семестр – 3. Для успішного опанування дисципліни здобувачі повинні володіти знаннями навчальної дисципліни ЗПО 1. «Основи теорії мовної комунікації», ППО 1. «Практичний курс основної іноземної мови». Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін (освітніх компонент): ППО 6. «Лінгвокраїнознавство англomовних країн», ППО 7 «Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови», ППО 13. «Теорія та практика перекладу», ППО 8. «Історія основної іноземної мови», ППО 12. «Семантико-стилістичні проблеми перекладу галузевих текстів».			
Обсяг навчальної дисципліни	3,0 кредитів ЄКТС / 90 годин, у тому числі лекцій – 18 годин, практичних занять – 18 годин, самостійної роботи – 54 години.			
Форма навчання	Денна.			
Тижневе навантаження	– 2 год. 3-4 години самостійної роботи на тиждень.			
Мова викладання	Англійська/українська			
Формат навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн: лекційні, практичні заняття, консультації, залік. Онлайн/офлайн: лекційні, практичні заняття, консультації, залік. Для осіб із особливими освітніми потребами розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лекц. / прак. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	2/2/6	1. Intercultural communication as a science, its formation and development / Міжкультурна комунікація як наука, її становлення і розвиток	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	Практичні заняття – 5; СРС - 2
	2/2/6	2. Main types of culture. The influence of culture on communicative behavior. Standards of communicative behavior of representatives of different cultures / Основні типи культур. Вплив культури на комунікативну поведінку. Стандарти комунікативної поведінки представників різних	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	Практичні заняття – 5; СРС - 2

		культур.		
2/2/6	3. Main categories of intercultural communication. Cultural universals and cultural specificity / Основні категорії міжкультурної комунікації. Культурні універсалії та культурна специфіка.	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	Практичні заняття – 5; СРС - 2	
2/2/6	4. Communicative aspect of intercultural communication. The essence of verbal communication / Комунікативний аспект міжкультурної комунікації. Сутність вербальної комунікації	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	Практичні заняття – 5; СРС - 4	
2/2/6	5. The essence of non-verbal communication. Cross-cultural differences in non-verbal communication codes / Сутність невербальної комунікації. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	Практичні заняття – 5; СРС - 2	
2/2/6	6. Communication barriers. Concept of stereotype, types of stereotypes, their characteristics / Бар'єри спілкування. Поняття стереотипу, види стереотипів, їх характеристики.	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	Практичні заняття – 5; СРС - 4	
2/2/6	7. The problem of perception in intercultural communication. Examples of cultural differences / Проблема сприйняття в міжкультурній комунікації. Приклади культурних відмінностей.	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	Практичні заняття – 5; СРС - 2	
2/2/6	8. Acculturation as a process of mastering a foreign culture. Basic forms (strategies) of	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні	Практичні заняття – 5; СРС - 2	

		acculturation / Акультурація як процес освоєння чужої культури. Основні форми (стратегії) акультурації.	вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	
	2/2/6	9. Cultural adaptation. Culture shock. M. Bennett's model of assimilation of "foreign" culture. Cultural identity / Культурна адаптація. Культурний шок. Модель засвоєння «чужої» культури М. Беннета. Культурна ідентичність.	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові та завдання, дискусія.	Практичні заняття – 5; СРС - 2
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Блашків О.В. Теорія комунікацій: навчально- методичний посібник Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 107 с. 2. Виноградова О.В., Євтушенко Н.О. Групова динаміка та комунікація: методичні вказівки. Київ, 2020. 223 с. 3. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. К.: Академія, 2012. 288 с. 4. Попович М.М. Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник. Чернівець. нац. ун-т, 2012. 160 с. 5. Чудовська І. Соціологія масових комунікацій: навч. посіб., Київ, 2021. 6. Сизоненко Н. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 256 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дрешпак В. М. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Донецьк: ДРІДУ НАДУ, 2015. 168 с 2. Костенко Д.В. Міжкультурна комунікація в сучасному світі // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка: збірник наукових праць №30, 2018 . С. 80-83. 3. Кучеренко І. А. Основи мовної комунікації : навчальний посібник; МОН України, Уманський держ. пед. у-тет імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2018. 270 с. 4. Соломенна Т.В. Міжкультурна комунікація в Європейському Союзі : Методичні рекомендації. [Текст] / Т.В. Соломенна. Чернігів : Вид-во НУ «ЧК» ім. Т.Г. Шевченка, 2020. 36 с. 5. Марченко О.В. Комунікативна культура: навч. посіб. Дніпропетровськ:» Інновація», 2015. 200 с. 			
Рекомендовані Інтернет джерела для самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи міжкультурної комунікації [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних завдань для студентів спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" першого (бакалаврського) рівня / уклад. Л. А. Євдокімова-Лисогор. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 29 с 2. Світ соціальних комунікацій : науковий журнал. – Київський міжнародний університет: [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.kymu.edu.ua/svit-soc-comunicaciy.html 3. Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасного ВНЗ [Електронний ресурс]: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ (21 березня 2017 р.). Київ: ХНЕУ, 2017. 415 с. 			

<p>Методи навчання та форми поточного контролю</p>	<p><i>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Основи міжкультурної комунікації» (розміщені у бібліотеці університету http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</i></p> <p>Типи навчальних лекцій:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційні (зміст матеріалу дається в готовому для запам'ятовування вигляді); 2) проблемні (аналізується певна наукова або практична проблема); 3) розмовні (грунтується на переплетенні розмовних фрагментів лекції з відповідями слухачів або виконанням ними певних теоретичних чи практичних завдань). <p>Під час практичних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) методи активного навчання; 2) експрес-опитування, діалог, дискусія; 3) традиційний усний виклад змісту теми; 4) дискусійне обговорення проблемних питань; 5) складання окремих видів листів; 6) слайдова презентація; 7) вирішення ситуаційних завдань та кейсів із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 8) повідомлення про виконання індивідуальних завдань. <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або електронне опитування на практичних заняттях; 2) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування; 3) складання окремих видів документів за ситуаційними завданнями; 4) захист підготовленого публічного виступу або підготовленої презентації.
<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Здобуття балів за пропущені практичні заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введеним в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>Завдання та формат виконання визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (розміщені в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)).</p> <p>Форми перескладання практичних занять: усне опитування, виконання тестових завдань, виконання практичних завдань із застосуванням інформаційних технологій.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Основи міжкультурної комунікації» та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного/письмового заліку з використанням тестових технологій, у тому числі комп'ютерних.</p>

Критерії оцінювання	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол № 14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17, зі змінами від 2020 року (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p>
Порядок отримання додаткових балів	<p>Студент може отримати додаткові бали за участь у: Всеукраїнській науково-практичній конференції «Foreign Languages in Use: Academic and Professional Aspects» за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу.</p>
Політика академічної доброчесності	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://www.univer.km.ua/index.php/pro-universitytet/akademichna-dobrochesnist).</p>
Політика врегулювання конфліктів	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Etichniy_kodeks.pdf).</p>
Політика щодо інших питань	<p>Можливе дистанційне вивчення дисципліни «Основи міжкультурної комунікації» із застосуванням сучасних інтернет- технологій.</p>
Зворотній зв'язок	<p>Під час аудиторних занять, консультацій. За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.</p>

Обліковий обсяг 0,38 ум. др. арк.